

DE KEIZERSNEDE

Beste ouders,

Met deze brochure willen we je informeren over het verloop van een geplande keizersnede.

Hoe gebeurt de voorbereiding?

Wat gebeurt er precies bij opname op het verloskwartier?

Mag mijn partner aanwezig zijn?

We geven je graag een duidelijk en eenvoudig antwoord op deze vragen.

Algemene informatie over uw verblijf op de kraamafdeling vind je in de onthaalbrochure voor moeder en kind.

1. Wat breng je mee?

- EID (elektronische identiteitskaart)
- moederboekje / zwangerschapskaart
- vragenlijst ingevuld door de huisarts (wit document)
- door jou ingevulde vragenlijst (oranje document)
- eventuele resultaten van een bloedafname bij je huisarts
- eventueel een foto-apparaat
- lectuur
- gerief voor op de kraamafdeling (zie onthaalbrochure)
- anti-trombose kousen als je deze hebt

2. Voorbereiding thuis

- je blijft nuchter (= niet meer eten of drinken vanaf middernacht de avond voordien)
- verwijder nagellak, juwelen en piercings

3. De opname in het ziekenhuis

Je schrijft je in met je EID-kaart aan het onthaal (route 1, eerste verdieping), daar krijg je een identificatiearmband. Daarna kom je naar het verloskwartier op de 2de verdieping (route 93).

De vroedvrouw beluistert de harttonen van je baby en maakt ondertussen je verloskundig dossier op. Je bikinilijn wordt geschoren (je mag dit ook zelf thuis op voorhand doen) en je krijgt een klein lavement. Je krijgt een klein flesje Natriumcitraat om uit te drinken. Dit is een middel om zure maaginhoud te neutraliseren. Je krijgt een operatiehemdje om aan te trekken, ook krijg je anti-trombose kousen aan en daarna ben je klaar om naar het operatiekwartier te vertrekken.

4. De keizersnede zelf

Op het geplande tijdstip brengt de vroedvrouw je naar het operatiekwartier. De verpleegkundige plaatst een infuus in je arm. De anesthesist plaatst een epidurale katheter (zie verder punt 5). Je krijgt ook een blaassonde. Dit alles duurt zo'n 30 tot 60 minuten.

Je partner blijft ondertussen wachten op het verloskwartier. Hij/zij krijgt aangepaste kledij (muts, masker, overall) om aan te trekken. Wanneer iedereen klaar is en de keizersnede effectief plaatsvindt, gaat de vroedvrouw met je partner naar het operatiekwartier. Gedurende de ingreep mag je partner naast jou zitten.

Er wordt een horizontale insnijding in je buik gemaakt van ongeveer 15 cm ter hoogte van je bikinilijn. Vanaf dit moment tot aan de geboorte van je baby verlopen ongeveer 15 minuten.

Je maakt de geboorte van je kindje bewust mee en kan hem/haar onmiddellijk zelf zien, maar nog niet meteen aanraken. Eerst doet de kinderarts, die bij de geboorte aanwezig is en instaat voor de opvang van je baby, een eerste nazicht. Daarna wordt je baby eventjes bij jou gebracht zodat je hem/haar kan voelen en knuffelen. Niet te lang (5 minuutjes) omdat je baby anders te veel kan afkoelen.

Het hechten van je buik duurt ongeveer 30 minuten.

Nadien blijf je nog 1 (à 2) uur op de ontwaakzaal van het operatie-kwartier voor observatie.

5. Epidurale verdoving

De overgrote meerderheid van de keizersneden gebeurt onder epidurale plaatselijke verdoving. Enkel in geval van hoogdringendheid of om bepaalde medische redenen wordt een algemene verdoving uitgevoerd.

In deze uitzonderlijke situatie kan je partner niet aanwezig zijn tijdens de ingreep.

De epidurale verdoving is een techniek die wordt uitgevoerd door een anesthesist. Hij/zij geeft je een injectie met een lokaal verdovend product in je onderrug, al dan niet samen met een morfinederivaat. Hierdoor wordt pijn geblokkeerd op het niveau van de zenuwen die van de baarmoeder vertrekken.

Hoe verloopt de epidurale verdoving?

Je gaat liggen op je zij of gaat gebogen zitten op de operatietafel. Het is belangrijk dat je je rug zoveel mogelijk kromt. De onderrug wordt ontsmet en dan krijgt je een kleine prik met een lokaal verdovend middel op de plaats waar een klein buisje (de katheter) wordt ingebracht. De anesthesist zoekt met een speciale naald de juiste plaats voor het inbrengen van de katheter op. Dit kan een drukkend gevoel geven maar doet in principe geen pijn.

Het is heel belangrijk niet te bewegen zolang de anesthesist je dat vraagt. Wanneer de naald op de goede plaats zit, schuift de anesthesist er een fijn buisje door. Wanneer het buisje ter plaatse zit, wordt de naald verwijderd en wordt een stevig verband aangebracht.

De anesthesist spuit een verdovend product in. Terwijl het pijnstillend effect stilaan toeneemt, controleren we regelmatig je bloeddruk. Vooral de keizersnede zelf kan starten, controleren we of de verdoving behoorlijk en voldoende werkt. Indien nodig dient de anesthesist extra verdoving toe.

Als gevolg van de epidurale verdoving zal je een zwaar gevoel in de benen krijgen. Dit is normaal, je hoeft hier niet ongerust over te zijn. Wanneer morfinederivaten worden gebruikt, kan je jeuk voelen in je buik en/of benen en duizelig of misselijk zijn. Ook dit is normaal.

De pijn op de plaats van de prik kan enkele dagen blijven duren, maar verdwijnt dan vanzelf.

Onderzoek heeft aangetoond dat een epidurale verdoving geen risico op blijvende rugpijn inhoudt.

Uitzonderlijk wordt bij het plaatsen van de epidurale verdoving het vlies rond het ruggenmerg aangeprikt. Hierdoor kan je hoofdpijn krijgen bij het rechtekomen na de keizersnede. In dit geval zullen we uitleggen hoe u de hoofdpijn kan behandelen.

De anesthesist en de gynaecoloog doen hun uiterste best om deze mogelijke problemen te voorkomen.

Meer informatie vind je in de aparte brochure 'epidurale verdoving'.

6. Na de geboorte

Na het toedienen van de eerste zorgen, brengt de vroedvrouw je baby samen met je partner naar de dienst neonatologie. Het eerste uur na de geboorte verblijft je kindje op deze dienst. We moedigen je partner aan om huid op huidcontact te hebben met jullie baby.

Wanneer jij de ontwaakzaal mag verlaten, brengt een vroedvrouw je naar de dienst neonatologie om je baby op te halen. Samen gaan jullie naar de kamer op de kraamafdeling.

7. Je verblijf op de kraamafdeling

De dag van keizersnede zelf ben je nuchter. Enkele uren na de ingreep mag je water drinken. De dag na de keizersnede mag je terug eten, afhankelijk van hoe je je voelt.

Je hebt een infuus en een blaassonde en mogelijk ook een drainage-buisje (= een buisje om wondvocht te laten wegvloeien). Deze blijven maximaal 2 dagen ter plaatse.

Elke kamer heeft een magneetbord met een 'zorgpad'. Op dit schema kan je zien welke zorgen van dag tot dag toegediend zullen worden.

Om de moeder-kind band te stimuleren blijft je baby dag en nacht bij jou op de kamer.

Je verblijft 3 à 4 dagen op de kraamafdeling (de dag van de keizersnede zelf niet meegerekend). Op de dag van ontslag moet je de kamer verlaten vóór 12.00u.

De zelfstandige vroedvrouw komt de eerste dagen bij je thuis langs. Zij controleert de naden van de wond en bloedverlies. Ook kraamzorg is zeker een aanrader!

Na een 6-tal weken ga je op controle raadpleging bij je gynaecoloog en kinderarts.

8. Tot slot...

Wij hopen dat je na het lezen van deze brochure een goed idee hebt van wat je kan verwachten wanneer je kindje geboren wordt via een keizersnede. Aarzel niet om verdere vragen te stellen. Wij beantwoorden ze graag!

Lees ook onze onthaalbrochure voor moeder en kind.

Het vroedvrouwenteam

Nuttige telefoonnummers

verloskwartier   052 25 27 31

kraamafdeling   052 25 22 80

zwangerschapscoach   052 25 28 65

afsprakenbureau   052 25 25 05

opnameplanning   052 25 25 74

zwanger@azsintblasius.be